

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány okresních úřadů a obcí

Ročník: 1999

Číslo: 2

V Praze dne 8. března 1999

OBSAH:

strana

<u>1. Zásady pro poskytování a čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu</u>	
čj.: 115/87 361/1998 - ref. ing. Mládková	3
<u>2. Dobrovolné svazky obcí</u>	
čj.: 283/10 377/1999 - ref. ing. Eminger, ing. R. Kotrba	9
<u>3. Regulace nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce</u>	
čj.: 162/8 509/177/99 - ref. Ing. F. Rejfek, CSc.	10
<u>4. Výkon rozhodnutí o zajištění majetku obviněného podle § 347 a 348 trestního řádu</u>	
čj.: 221/8 084/1999 - ref. JUDr. Vilhelmová	10
<u>5. Dotace ze státního rozpočtu na úhradu nákladů na provoz v domovech důchodců a v ústavech sociální péče</u>	
čj.: 373/93 126/1998 - ref. ing. Petrová	12
<u>6. Financování likvidace nadací a nadačních fondů</u>	
čj.: 124/66 699/1998 - ref. ing. R. Kotrba	13
<u>7. Stanovení likvidátorů při nařízení likvidace nadací ve vztahu k zák. č. 199/1994 Sb.</u>	
čj.: 2564/98-150-Hk - ref. JUDr. Hanák	14
<u>8. Klasifikace a zařazení územně plánovací dokumentace</u>	
čj. 172/87 504/1998 - ref. ing. R. Kotrba, M. Unzeitigová	14
<u>9. Metodický pokyn k provedení přezkoumání hospodaření obcí okresními úřady a auditory</u>	
čj.: 124/92 785/1998 - ref. ing. R. Kotrba, E-mail: Rudolf.Kotrba@mfcz.cz	14

<u>10. Pokuty ukládané a vybírané okresními úřady s rozpočtovým určením pro státní rozpočet</u>	
čj.: 114/78 935/1998 - ref. ing. Tlaskalová	18
<u>11. Upřesnění pojmu - výnos pokut, který je příjmem st. rozpočtu (v blokovém řízení)</u>	
čj.: 114/70 253/1998 - ref. ing. Tlaskalová	18
<u>12. Poskytování půjček obcím z rozpočtu OkÚ</u>	
čj.: 124/7 868/1999 - ref. ing. R. Kotrba	19
<u>13. Metodika financování místních rozpočtů v roce 1999</u>	
čj.: 121/92 780/1998 - ref. J. Pejchalová	20
<u>14. Postup při rozpisu neinvestičních dotací schválených v rámci finančního vztahu státního rozpočtu na rok 1999</u>	
ref. ing. R. Kotrba	27
<u>15. Rozpis dotace ze státního rozpočtu na rok 1999 určené na financování žáků (dětí) základních a mateřských škol</u>	
čj.: 121/12 306/1999 - ref. K. Svoboda	29
<u>16. Vrácení sražené daně z příjmů podle § 36 odst. 6 zákona o daních z příjmů</u>	
čj.: 155/77 487/1998 - ref. ing. Lešenarová	30

1. Zásady pro poskytování a čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu
 č.j.: 115/87 361/1998 - ref. ing. Mládková

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR
 odbor 11, oddělení 115
 č.j. 115/ 87 361 /1998
 referent: Ing. Mládková, CSc., l. 5704 2466

Zásady pro poskytování a čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu

Článek 1 Účel Zásad

- (1) Ministerstvo financí, jako ústřední orgán státní správy pro státní rozpočet a finanční hospodaření České republiky¹⁾, vydává tyto Zásady, které mají zabezpečit jednotný postup správců kapitol státního rozpočtu při poskytování neinvestičních dotací (dále jen dotace).
- (2) Tyto zásady jsou návodem a doporučením pro ústřední orgány státní správy, jak formulovat vnitřní předpisy, kterými se stanoví podmínky a pravidla pro poskytování dotací a jak upravit formální a obsahové náležitosti smlouvy, kterou poskytovatel dotace uzavírá s jejím příjemcem.
- (3) V těchto Zásadách byly zohledněny metodické principy, na nichž je založen registr konečných příjemců dotací-CEDR²⁾, jehož zavedení bylo uloženo usnesením vlády č. 584/1997.

Článek 2 Rozsah působnosti

- (1) Pro účely těchto Zásad jsou dotace definovány stejně jako v registru konečných příjemců dotací-CEDR: zahrnují dotace, návratné finanční výpomoci a případně další neinvestiční transfery³⁾ ze státního rozpočtu poskytované právnickým osobám (s výjimkou rozpočtových a příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je ústřední orgán státní správy) a fyzickým osobám.
- (2) Zásady upravují poskytování dotací, které byly schváleny Parlamentem České republiky v zákonu o státním rozpočtu, nebo byly schváleny vládou České republiky, nebo, na základě pověření vlády, ministrem financí. Tyto dotace se poskytují na podporu realizace konkrétních programů nebo na předem stanovené účely schválené vládou, resp. jí pověřeným orgánem; jedná se o dodatečné finanční zdroje pro určený okruh příjemců.

- (3) Těmito zásadami není dotčen postup uplatňovaný při poskytování dotací podle zvláštních předpisů.⁴⁾

Článek 3 Příjemci dotací

- (1) Dotace se poskytují subjektům, jejichž činnost přispívá k realizaci konkrétních vládních programů nebo je v souladu s předem stanovenými účely schválenými vládou, resp. jí pověřeným orgánem a splňují podmínky stanovené pro poskytnutí dotace.
- (2) Soubor příjemců dotací je obecně vymezen v § 5 zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska základních právních forem je tento soubor definován v souladu s registrem konečných příjemců dotací- CEDR⁵⁾.

Článek 4 Podmínky pro poskytování, čerpání, užití a vyúčtování dotací

- (1) Poskytovatel dotací vypracuje přehled dotačních titulů schválených pro daný fiskální rok, postup při poskytování dotací, případně jiné věcné a metodické pokyny, které zahrne do vnitřního předpisu a ten vhodnou formou zveřejní.
- (2) Vnitřní předpis by měl obsahovat zejména tyto informace:
- a) název, případně číselný kód dotačního titulu,

-
- 1) Zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů
- 2) CEDR je zkratka pro „Centrální evidence dotací - registr“; resorty obdržely od Ministerstva financí dokumentaci k CEDRu pod č.j. 397/72320/98
- 3) Jedná se o neinvestiční výdaje státního rozpočtu v druhovém členění podle platné rozpočtové skladby, viz Opatření MF ČR o rozpočtové skladbě, č.j. 111/74200/1997 ze dne 15.10.1997
- 4) Např. na základní přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb se poskytuje dotace podle § 6 odst. 2 nařízení vlády ČSFR č. 577/1990 Sb., o finančním hospodaření státních podniků; občanským sdružením se poskytují podle Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky občanským sdružením, schválených usnesením vlády ČR č. 663/1992 o státním rozpočtu ČR na rok 1993 a doplněných usnesením vlády č. 223/1993; na programy a projekty výzkumu a vývoje se poskytují podle Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje, schválených usnesením vlády ČR č. 27/1996, atd.
- 5) Pro účely těchto Zásad soubor příjemců dotací zahrnuje: fyzické osoby-podnikatelské subjekty; právnické osoby-podnikatelské subjekty, včetně finančních institucí (jako je například Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.), státních podniků a družstev; obce; okresní úřady; obecně prospěšné organizace; neziskové a pod. organizace (nadace, svazy, spolky; církve a církevní organizace).

- b) účel a výši dotace,
- c) okruh příjemců,
- d) formu dotace (návratná, nenávratná, kombinovaná),
- e) kritéria a ukazatele, z nichž se odvozuje suma dotace pro konečného příjemce,
- f) další podmínky rozhodné pro přiznání dotace (např. povinnost žadatele vypořádat předchozí závazky vůči státnímu rozpočtu, státním fondům, apod.),
- g) upozornění, že na dotaci není právní nárok,
- h) formu žádosti, povinné údaje, které musí žadatel uvést, termín pro podání žádosti, adresu, na kterou se žádost zasílá, případně kontaktní adresu a telefon odpovědného pracovníka,
- i) postup při projednávání a schvalování žádosti, včetně lhůty pro vyřízení žádosti,
- j) způsob zúčtování dotace,
- k) postup poskytovatele při kontrole použití poskytnutých dotací u příjemců dotací,
- l) informaci o sankcích uplatňovaných při neoprávněném použití nebo zadržení finančních prostředků z dotací⁶⁾ (dále jen finanční prostředky),

6) Sankční postup v těchto případech upravuje § 30 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí ČR, ve znění pozdějších předpisů.

7) Smlouvou se rozumí smluvní stanovení práv a povinností smluvními stranám. Znamená to, že někdo, většinou jedna ze smluvních stran, tato práva a povinnosti vyjádří a smluvní strany s nimi vysloví souhlas. Práva, povinnosti i souhlas je možné vyjádřit různým způsobem. Je možné je proslovit, sepsat nebo jinak vtělit do srozumitelné podoby. Souhlas (smluvní strany ho nemusejí vyslovit ve stejný okamžik) je možné vyjádřit i souhlasným jednáním. Znamená to, že když např. jedna strana pošle druhé dopis, ve kterém jsou smluvní práva a povinnosti uvedeny, a druhá strana začne jednat tak, že je zřejmé, že s nimi souhlasí, smlouva je uzavřena. Je tomu tak např. v případě, kdy poskytovatel dotace poukáže dotaci jejímu příjemci, v dopise mu sdělí podmínky jejího použití a kdy příjemce dotaci přijme a v přiměřené době začne jednat v soulase s tím, co bylo v dopise uvedeno. Postupuje se zde obdobně jako podle § 43a až 45 občanského zákoníku.

8) Zúčtování dotace za uplynulý rok provádí při zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem ten, komu byly poskytnuty (příjemce dotace); u dotací poskytovaných pro účely podpory jinými subjekty provede zúčtování dotace se státním rozpočtem příjemce dotace (prostředník), který prostředky ze státního rozpočtu rozděloval podporovaným subjektům.

9) Příjemce dotace je povinen vrátit státnímu rozpočtu finanční prostředky, které neoprávněně použil nebo zadržel, a to do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí příslušného finančního úřadu. Zároveň je povinen zaplatit penále ve výši 1% denně z neoprávněně použitých nebo zadržených prostředků, nejvýše však do výše poskytnuté částky. Odvod neoprávněně použitých nebo zadržených částek, jakož i penále, uloží příslušný finanční úřad.

m)další relevantní informace.

- (3)V případech, kdy příjemce dotace musí splnit podmínky, které nejsou obsaženy v zákoně nebo jiném právním předpisu, nebo nejsou upraveny vnitřními předpisy poskytovatele dotací, uzavře s ním poskytovatel smlouvu⁷⁾, v níž příjemce na sebe vezme závazek tyto podmínky splnit.
- (4)Smlouva bude uzavírána i u dotací poskytovaných pro účely podpory jinými subjekty, a to mezi příslušným státním orgánem (ministerstvem) a příjemcem dotace - prostředníkem (jako je např. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., Česká energetická agentura, apod.), který prostředky ze státního rozpočtu bude rozdělovat podporovaným subjektům; smlouvou bude prostředník zavázán, jakým způsobem má podporu provádět.
- (5)Smlouvy o dotacích poskytovaných ze státního rozpočtu, pokud nejde o smlouvy podle zvláštních právních předpisů, by měly obsahovat tyto náležitosti:
- a)číslo smlouvy, přesný název smlouvy, označení poskytovatele a příjemce (u právnických osob nejméně název, sídlo a identifikační číslo, u fyzických osob nejméně jméno, příjmení, trvalé bydliště, rodné číslo a u podnikatelů též identifikační číslo), bankovní spojení,
 - b)název dotačního titulu, jeho kódové označení, účel, na který se dotace poskytuje a případné další podmínky použití dotace,
 - c)ustanovení, že v případě vázání rozpočtových prostředků, o kterém rozhodla vláda (viz § 13 zákona č.576/1990 Sb., rozpočtová pravidla republiky), může poskytovatel snížit smlouvenou částku dotace (např. ve stejné procentní výši, v jaké jsou kráceny celkové finanční zdroje určené pro daný dotační titul),
 - d)výši finančních prostředků (částku v korunách) a den, do kterého je poskytovatel příjemci poskytne, případně dny, do kterých poskytne jejich jednotlivé části, jestliže je poskytuje ve splátkách; místo přesné částky je možné stanovit rozmezí, v němž poskytovatel částku v závislosti na možnostech státního rozpočtu příjemci poskytne,
 - e)způsob poskytnutí finančních prostředků (převodem finančních prostředků na příjemcův bankovní účet, jehož číslo je uvedeno ve smlouvě, nebo zřízením čerpacího výdajového bankovního účtu poskytovatele příjemci);

V případě, že příjemce dotace zjistí, že porušil rozpočtovou kázeň a oznámí tuto skutečnost příslušnému finančnímu úřadu a zároveň neprodleně (do 15 dnů od zjištění povinnosti odvodu) vrátí neoprávněně použité nebo zadržené finanční prostředky, je mu vyměřeno penále v poloviční výši. Penále se počítá ode dne, ve kterém došlo k porušení rozpočtové kázně. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 500 Kč, se neplatí.

v případě, že peněžní prostředky jsou poskytovány převodem na účet příjemce, může poskytovatel dotace stanovit, že tyto prostředky musí být vedeny na zvláštním účtu u peněžního ústavu příjemce,

- f) den, kterým smlouva nabývá účinnosti,
- g) upozornění, že změny v dotační smlouvě lze provádět pouze dohodou smluvních stran formou dodatků ke smlouvě,
- h) lhůta, ve které může příjemce finanční prostředky používat a den ke kterému provede jejich zúčtování⁸⁾, pokud není tento den stanoven na 31. prosince; jinak provede zúčtování vždy k 31. prosinci, jak to stanoví rozpočtová pravidla,
- i) lhůta, ve které příjemce předloží poskytovateli dotace vyúčtování a vrátí mu tu část finančních prostředků, kterou ke dni podle písmene h) na stanovený účel nepoužil; vyúčtováním se rozumí informace o tom, jaká část finančních prostředků byla ve lhůtě podle písmene h) použita na stanovený účel a jaká část bude vrácena, přičemž tato informace může obsahovat i případné další náležitosti v souladu se zněním smlouvy uzavřené mezi poskytovatelem a příjemcem,
- j) při poskytnutí návratných finančních výpomocí ustanovení o úrocích nebo o tom, že návratná finanční výpomoc je bezúročná, ustanovení o způsobu splácení (splátkový kalendář) a číslo bankovního účtu, na který bude příjemce splátky poukazovat,
- k) právo poskytovatele dotace provádět u příjemce kontrolu finančního hospodaření a dalších skutečností potřebných pro posouzení, zda je smlouva dodržována,
- l) informaci pro příjemce dotace, že pokud nesplní smlouvu nebo poruší zásady pro poskytování dotací, vrátí neoprávněně čerpané nebo zadržené prostředky, včetně penále, podle § 30 zákona č. 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky a podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků⁹⁾ na příslušný účet státního rozpočtu,
- m) prohlášení žadatele o dotaci, že má k datu podání žádosti, případně ke dni uzavření smlouvy o poskytnutí dotace, vypořádaný všechny závazky vůči státnímu rozpočtu nebo státním fondům republiky,
- n) ustanovení, že příjemce souhlasí se zveřejněním svého jména (obchodního jména), adresy, dotačního titulu a výše poskytnuté dotace.

Pokud je to vhodné nebo potřebné, smlouvy o dotacích poskytovaných ze státního rozpočtu dále obsahují:

- o) ustanovení, že příjemce, který má finančními prostředky podporovat jiné subjekty, se musí řídit pravidly, která

se do smlouvy uvedou a která stanoví, jaký okruh subjektů má příjemce podporovat, jaká bude výše podpory v jednotlivých případech a jaké podmínky této podpory má příjemce s podporovanými subjekty dohodnout, zejména jaké výdaje mohou tyto subjekty z prostředků podpory hradit, a případně též povinnost příjemce předložit ke schválení poskytovateli návrhy smluv, které příjemce uzavírá s podporovanými subjekty a v nichž se stanoví výše podpory, její účel a případné další náležitosti,

- p) povinnost příjemce, který dostává finanční prostředky na porřízení ve smlouvě vymezeného majetku, s tímto majetkem po dobu stanovenou ve smlouvě nenakládat,
- q) ustanovení, že vnitřní předpis, kterým poskytovatel upravuje podmínky pro poskytování, čerpání, užití a vyúčtování dotací je nedílnou součástí smlouvy, kterou poskytovatel uzavírá s příjemcem dotace,
- r) právo poskytovatele odstoupit od smlouvy v případě, že se ukáže, že údaje sdělené mu příjemcem a vyjadřující podmínky, na něž poskytovatel uzavření smlouvy váže jsou neúplné, zkreslené nebo nepravdivé,
- s) povinnost příjemce předložit poskytovateli spolu se zúčtováním údaje o tom, zda na účel, na který byly finanční prostředky poskytnuty, použil i prostředky z jiných veřejných rozpočtů, z jakých a v jaké výši,
- t) zajištění závazků, které příjemce k poskytovateli má (např. zástavní právo poskytovatele k nějaké příjemcově věci),
- u) způsob čerpání dotace, které může být jednorázové, zálohové nebo může být realizováno jiným způsobem stanoveným v pokynech nebo v opatřeních příslušného ústředního orgánu státní správy,
- v) upozornění, že nečerpání celkové výše finančních prostředků podle smlouvy se nepovažuje za neplnění smlouvy, ale nezakládá právo žadatele na dočerpání finančních prostředků v následujícím roce.

Článek 5

Společná ustanovení

Zásady budou publikovány ve Finančním zpravodaji Ministerstva financí ČR.

Článek 6

Zrušovací ustanovení

Zrušují se Zásady pro poskytování a čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu čj. MF 112/13462/1994 uveřejněné ve Finančním zpravodaji MF č.4/1994.

Článek 7
Účinnost

Tyto Zásady nabývají účinnosti dnem 1.1.1999.

JUDr. Ing. Miloslav Fiedler v.r.
I. náměstek ministra

2. Dobrovolné svazky obcí

čj.: 283/10 377/1999 - ref. ing. Eminger, ing. R. Kotrba

Podle ustanovení § 20a odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, mohou dobrovolné svazky obcí (DSO) vytvářet pouze obce. Zákon nepočítá s tím, že by členem nově zakládaného DSO mohl být již dříve vzniklý svazek.

Jestliže dochází ke vzniku nového svazku, jehož členy mají být také obce, které již v nějakém svazku jsou, nic nebrání tomu, aby vstoupily do nového svazku, ale každá znovu, jednotlivě. To také proto, že každý svazek může mít odlišnou působnost a je nutné, aby se k této působnosti jednotlivé obce přihlásily individuálně rozhodnutím obecního zastupitelstva. Jinak by se mohlo stát, že management dříve vzniklého svazku zaváže členské obce k činnostem, které jejich obecní zastupitelstvo neschválilo. Došlo by tím mimo jiné též k porušení ustanovení § 36 odst. 1 písm. l) citovaného zákona, podle něhož rozhodnout o členství obce ve svazku je vyhrazenou pravomocí obecního zastupitelstva.

Variantu, že by takto vzniklá osoba nebyla dobrovolným svazkem obcí, ale např. zájmovým sdružením právnických osob, nepovažujeme za přijatelnou také proto, že DSO má zásadně jiné postavení, než je sdružení právnických osob. Ustanovení § 36 odst. 1 písmeno l) by však stejně ani touto cestou nebylo možné obcházet.

Podle ustanovení § 20b zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, svazek obcí vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o svých příjmech a výdajích a o finančních vztazích k rozpočtu obcí, které svazek vytvořily. Způsob vedení účetnictví na základě uvedeného ustanovení stanovilo Ministerstvo financí pro dobrovolné svazky obcí ve Zprávách pro finanční orgány okresních úřadů a obcí č. 8/1994 pod čj.: 283/68 402/1994 v tom smyslu, že DSO vedou účetnictví podle účtové osnovy a postupů účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, čj. V/20 530/1992, ve znění změn a doplňků. Na to navazuje i opatření Ministerstva financí pro sestavování a předkládání finančních a účetních výkazů, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 11/1997.

3. Regulace nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce

čj.: 162/8 509/177/99 - ref. Ing. F. Rejfek, CSc.

1. Ve výměru MF č.01/99 ze dne 30.listopadu 1998, zveřejněném 9.12.1998 v Cenovém věstníku č.12/1998, ani v obdobných předcházejících výměrech Ministerstva financí nejsou osoby nájemce rozlišovány na fyzické, právnické nebo jiné, a to proto, že otázka subjektu (případně včetně obce) je v daných souvislostech nepodstatná. Naopak velmi významnou otázkou pro aplikaci regulace nájemného z pozemků ve smyslu citovaných výměrů je skutečnost, zda předmět pronájmu (pozemek, vč. staveb na něm zřízených) slouží k podnikání nájemce či nikoliv. Proto popisovaný stav, kdy část garáží na pronajatých pozemcích je ve vlastnictví fyzických osob, automaticky nezakládá právní nárok na regulované nájemné z pozemků.
2. Slouží-li garáže na pronajatých pozemcích svému původnímu účelu, vyplývajícímu ze stavebního povolení a kolaudačního rozhodnutí, tzn. garážování rodinného osobního motorového vozidla, je to jeden z právních důvodů, pro který je regulace nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce dosud prováděna. Naopak, je-li stejná garáž využívána pro uložení podobného, avšak např. firemního vozidla, které je nájemcem využíváno k provozování podnikatelské činnosti, je právní důvod pro regulaci nájemného z pozemku v daném případě vyloučen. Obdobné platí i v případech, kdy garáže jsou v rozporu s kolaudačním rozhodnutím (nebo jiným právním aktem) využívány k podnikání např. formou poskytování služeb motoristům (vč. podnájmu nebo pronájmu garážového stání), rychlého občerstvení, maloobchodního prodeje nejrůznějšího zboží apod.. Stejně platí i v případě obce, která je vlastníkem garáží (nebo jiných staveb) na pronajatém pozemku, avšak místo využití pro parkování vlastních obecních vozidel garáže za úplatu pronajímá dalším osobám (kterýmkoliv).
3. Garáže na pronajatých pozemcích naopak mohou být využívány právnickými osobami (vč. státních rozpočtových a příspěvkových organizací), u nichž je právní důvod pro regulaci nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce nezpochybnitelný a kromě jiného vyplývá např. z dílce položky č.8 stejného výměru MF č.01/99.
4. Z uvedených souvislostí jednoznačně vyplývá, že pro aplikaci regulovaného nájemného z pozemků *[nesloužících k podnikání nájemce]* není významná osoba nájemce, ale naopak je rozhodující otázka, zda je či není na pronajatém pozemku *[nebo na něm zřízených stavbách]* provozována podnikatelská činnost.

4. Výkon rozhodnutí o zajištění majetku obviněného podle § 347 a 348 trestního řádu

čj.: 221/8 084/1999 - ref. JUDr. Vilhelmová

V návaznosti na výsledek svého jednání s Ministerstvem spravedlnosti považuje Ministerstvo financí ČR za potřebné upozornit, že platná právní úprava v rámci žádného z dosavadních zákonů **nezakládá** okresním úřadům a v přenesené působnosti ani městům Brnu, Ostravě a Plzni a v hl. m. Praze městským částem Praha 1 až 15 **právo a povinnost provádět výkon rozhodnutí o zajištění majetku obviněného**, které vydávají příslušné orgány činné v trestním řízení podle § 347 a 348 trestního řádu. Výkon těchto rozhodnutí

formou zabezpečení a správy zajištěného majetku obviněného také **nelze zaměňovat za výkon prozatímní správy majetku státu** podle zvláštních předpisů (§ 761 odst. 1 obch. zák., vyhl. č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů), kterou tyto subjekty v rámci jimi stanovené obecné příslušnosti běžně zajišťují.

Ministerstvo financí ČR signalizovalo Ministerstvu spravedlnosti ČR nedostatek zákonné úpravy, která by konkrétním orgánům státu stanovila působnost na úseku výkonu předmětných rozhodnutí o zajištění majetku obviněného. **Ministerstvo spravedlnosti tento stav potvrdilo s tím, že návrh řešení bude zapracován do připravované novely trestního řádu.**

S ohledem na výše uvedené proto Ministerstvo financí ČR konstatuje, že **za dané situace by okresní úřady a v přenesené působnosti ani vybraná města a městské části neměly až do vyjasnění cestou pozitivní zákonné úpravy k výkonu rozhodnutí o zajištění majetku obviněného, vydaných v rámci trestního řízení podle § 347 a § 348 trestního řádu, přistupovat**, neboť by se bez náležité opory v zákoně vystavovaly nebezpečí nesprávného úředního postupu a nezákonného zasahování do majetkových práv fyzických osob.

Pokud již v důsledku setrvačnosti či kontinuity s praxí dřívějších let některé případy na základě přijetí pravomocných rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení **rozpracovaly**, avšak stát dosud dotčený majetek na základě pravomocně uloženého trestu propadnutí nenabyl (čímž by byl již založen právní důvod pro obvyklý výkon prozatímní správy a samo zajištění majetku by bylo nadále bezpředmětné), pak ministerstvo doporučuje podat o dosud provedených zabezpečovacích úkonech **písemnou zprávu orgánu činnému v trestním řízení**, který rozhodnutí o zajištění vydal, **se současným sdělením, že dotčený okresní úřad, popř. město či městská část a jejich orgány nejsou bez zákonného založení odpovídající působnosti oprávněny výkon takových rozhodnutí provádět**. Pokud byl v rámci již provedených zabezpečovacích opatření majetek obviněného převzat do úschovy, je třeba požádat orgán činný v trestním řízení o pokyn, jak s ním má být dále naloženo.

Obdobně nezbyde než **vrátit orgánům činným v trestním řízení i každé nově zaslané rozhodnutí o zajištění majetku obviněného**. Pokud by eventuálně trvala potřeba pokračovat v zabezpečovacích opatřeních a správě zajištěného majetku u rozpracovaných případů resp. potřeba provést výkon rozhodnutí o zajištění majetku obviněného u případů nových, **je nutno orgány činné v trestním řízení odkázat na obecnou úpravu trestního řádu o vykonávacím řízení (§ 315 odst. 1), podle které rozhodnutí vykonává popř. jeho výkon zařizuje ten orgán, který rozhodnutí učinil**.

5. Dotace ze státního rozpočtu na úhradu nákladů na provoz v domovech důchodců a v ústavech sociální péče

čj.: 373/93 126/1998 - ref. ing. Petrová

Při zpracování návrhu rozpočtu na rok 1999 se znovu vyskytly dotazy na charakter **dotace** ze státního rozpočtu na úhradu nákladů na provoz v domovech důchodců a v ústavech sociální péče a žádosti o její zvýšení pro rok 1999. Po projednání v rámci resortu shrnujeme obecné stanovisko Ministerstva financí k této problematice.

Ve smyslu rozpočtových pravidel republiky (zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů) je za financování činnosti rozpočtových nebo příspěvkových organizací **zodpovědný zřizovatel** těchto organizací, který si tyto organizace zřizuje k plnění úkolů **v oboru své působnosti**. Zřizovatel vydá o vzniku organizace zřizovací listinu, kde m.j. vymezí základní účel a tomu odpovídající předmět činnosti a majetek, k němuž má organizace právo hospodaření. Rozpočtové organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky, které jim stanoví zřizovatel v rámci svého rozpočtu, pro příspěvkové organizace platí finanční vztahy určené zřizovatelem v rámci jeho rozpočtu. Finanční hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací upravuje vyhláška Ministerstva financí ČR č. 205/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Financování místních rozpočtů bylo v roce 1993 zásadním způsobem transformováno. Základním nástrojem realizace transformačních změn byla především změna rozpočtového určení výnosů vybraných státních daní, kdy se jejich výnos stal příjmem místních rozpočtů. **Posílila se výrazně finanční a rozpočtová samostatnost okresních úřadů a obcí** a tím se zvýšila i jejich odpovědnost za vlastní hospodaření a rozvoj jimi spravovaného území. Míra soběstačnosti okresních úřadů a obcí se z cca 24% v roce 1992 zvýšila na 68% v roce 1993. V roce 1997 činila míra soběstačnosti již 79%. Finančním zdrojem místních rozpočtů jsou kromě již zmíněných daňových příjmů také správní a místní poplatky, nedaňové a kapitálové příjmy. Je zcela v pravomoci obce (okresního úřadu), resp. na zastupitelstvu obce (na okresním shromáždění), jaký zvolí racionální a úsporný program využití všech dostupných finančních zdrojů a jak uvážlivě bude koncipovat vnitřní proporce ve svém rozpočtu tak, aby sestavil výdajovou část „svého“ rozpočtu a finančně zajistil všechny povinnosti na území, které spravuje, a ty jež vyplývají z jeho zřizovatelských funkcí.

Nedílnou součástí zdrojové základny místních rozpočtů zůstaly i dotace ze státního rozpočtu, které slouží jako důležitý nástroj prosazování záměrů vlády do politiky místních orgánů. Dotace, respektive příspěvky do oblasti školství, sociální péče a zdravotnictví byly definovány při transformaci financování místních rozpočtů. Kritéria alokace do jednotlivých území jsou schvalována při návrhu státního rozpočtu na příslušný rok. Mandatorními výdaji státního rozpočtu v oblasti sociálního zabezpečení jsou pouze dotace na dávky sociální péče, jejichž poskytování a rozhodování o jejich přiznání občanům podle podmínek učených v příslušné sociální legislativě, je v působnosti okresních úřadů a pověřených obcí. Na rozdíl od dávek sociální péče nejsou dotace ze státního rozpočtu na provoz ústavů sociální péče a domovů důchodců obligatorním výdajem státního rozpočtu.

Výše dotace není koncipována tak, aby pokrývala předem stanovenou úroveň nezbytných výdajů nebo nejnutnějších potřeb těchto zařízení. Žádným právním předpisem také není určen mechanismus jejího pravidelného nebo automatického zvyšování („valorizace“) podle vývoje vybraných ekonomických veličin. Dotace je doplňkovým a přísně účelovým příspěvkem ze státního rozpočtu v režimu vícezdrojového financování na výkon společensky prospěšných služeb, jejichž zajištění je v působnosti územních orgánů. Objektivní nárůst nákladovosti provozu zařízení v důsledku inflačních nebo jiných vlivů se musí promítnout do finančního vztahu zřizovatele a jím zřizované organizace, ať je napojena rozpočtem přímo, nebo pouze stanoveným příspěvkem. Každý zřizovatel organizace

zajišťující výkon sociálních služeb musí s tímto počítat a nečekat na okamžitou a úplnou kompenzaci dopadů cenových nebo jiných pohybů makroekonomických veličin přímou úhradou ze státního rozpočtu.

Ze strany Ministerstva financí byla doposud vždy snaha nalézt zdroje minimálně pro udržení výše dotace v meziročním srovnání, a to i přesto, že účast státního rozpočtu je stále velmi vysoká, jestliže uvážíme, že v průměru za ČR pokrývá 68-70% salda mezi běžnými provozními výdaji a příjmy organizací na jedno místo v těchto sociálních zařízeních od občanů-klientů těchto zařízení. Výše účelového příspěvku „na lůžko a rok“ a celkový objem prostředků určený na dotace ze státního rozpočtu do územních rozpočtů pro 2 typy institucí poskytujících sociální služby (domovy důchodců a specializované ústavy sociální péče) vychází i z vyhodnocení možností rozpočtového nárůstu zdrojů z výnosu státních daní určeného pro územní rozpočty. Tak tomu bylo i při koncipování výdajů státního rozpočtu na letošní rok, kdy se neuvažovalo se zvýšením příspěvku ze státního rozpočtu na provoz těchto zařízení, protože předpokládaná vysoká dynamika meziročního růstu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (117,1%) by měla podstatně pozitivně ovlivnit zdrojovou základnu územních orgánů a vytvořit tak dostatečný prostor pro finanční zabezpečení všech běžných potřeb, včetně potřeb na pokrytí růstu nákladů v jimi zřizovaných organizacích.

6. Financování likvidace nadací a nadačních fondů

čj.: 124/66 699/1998 - ref. ing. R. Kotrba

Sdělujeme stanovisko Ministerstva financí k problematice likvidace nadací a nadačních fondů:

Podle ustanovení § 35 odst. 5 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, po naplnění určitých podmínek okresní úřad zruší nadaci a nařídí její likvidaci včetně jmenování likvidátora. Okresní úřad také stanoví a hradí jeho odměnu.

S likvidačním zůstatkem po zlikvidované nadaci se nakládá podle ustanovení § 9 odst. 4 citovaného zákona. Za určitých okolností případně tento zůstatek státu. Zákon dále nestanovuje, která ze státních institucí je příjemcem tohoto zůstatku. Vzhledem k tomu, že zákon stanovuje okresnímu úřadu konkrétní úkoly v této oblasti státní správy, nabyvatelem v tomto konkrétním případě bude okresní úřad. Podle poslední věty téhož ustanovení musí být likvidační zůstatek použit pouze pro plnění obecně prospěšných cílů.

7. Stanovení likvidátorů při nařízení likvidace nadací ve vztahu k zákonu č. 199/1994 Sb.

čj.: 2564/98-150-Hk - ref. JUDr. Hanák

Přetiskujeme stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k výše uvedené problematice:

Magistrát města, který podle § 5b zákona České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, v okrese vykonává rovněž působnost okresního úřadu, se řadí podle § 2 písm. a) bod 1. zákona mezi subjekty, které jsou vždy povinny při zadávání veřejných zakázek postupovat podle zákona.

Výběr likvidátorů není z působnosti zákona vyňat, což znamená, že Magistrát města musí před vlastním jmenováním likvidátora provést jeho výběr, který musí být proveden na základě řádného výběrového řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek.

8. Klasifikace a zařazení územně plánovací dokumentace

čj. 172/87 504/1998 - ref. ing. R. Kotrba, M. Unzeitigová

Zveřejňujeme stanovisko Ministerstva financí k problematice klasifikace a zařazení územně plánovací dokumentace:

Pokud má územně plánovací dokumentace pořízená formou urbanistické studie nebo územních plánů jak grafickým, tak digitálním zpracováním, dobu použitelnosti delší jak 1 rok a hodnota díla převyšuje 60 tis.Kč, je nehmotným investičním majetkem a zařazuje se na příslušné výdajové položky v podseskupení položek 611 - Pořízení nehmotného investičního majetku.

9. Metodický pokyn k provedení přezkoumání hospodaření obcí okresními úřady a auditory

čj.: 124/92 785/1998 - ref. Ing. R. Kotrba, E-mail: Rudolf.Kotrba@mfcz.cz

Přetiskujeme opravený text Metodického pokynu Ministerstva financí. Oproti původnímu znění došlo k drobné opravě textu, kdy termín „výrok“ byl nahrazen slovem „závěr“.

Tento metodický pokyn bude součástí „Manuálu pro audit ve veřejném sektoru“, který připravuje konsorcium zahraničních firem (vedené společností DFC S. A.) z oblasti finančního sektoru v rámci projektu PHARE č. CZ 9503.08.01.03 ve spolupráci s Ministerstvem financí a Komorou auditorů ČR. Manuál obsahuje velmi podrobný návod pro provádění přezkoumání hospodaření obcí, finančního i výkonnostního auditu obcí.

MINISTERSTVO FINANCÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

odbor financování územních rozpočtů

METODICKÝ POKYN

k provedení přezkoumání hospodaření obcí
okresními úřady a auditory

čj.: 124/92 785/1998

Ing. Rudolf Kotrba, tel. 5704 2495

fax 5704 3212

E-mail: Rudolf.Kotrba@mfcrcz

Podle ustanovení § 20 odst. 3 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), je obec povinna dát si přezkoumat příslušným okresním úřadem nebo auditorem své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Výsledek přezkoumání potom předloží obecnímu zastupitelstvu spolu s vyúčtováním hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Auditorská směrnice č. 52 pro audit obcí a organizací veřejného sektoru vydaná Komorou auditorů s účinností od 1. března 1998 stanovila základní principy auditu tohoto sektoru:

- a) přezkoumání hospodaření obcí,
- b) audit obcí (finanční audit),
- c) výkonnostní audit obcí.

Směrnice zároveň stanoví, že pro naplnění povinnosti dané zákonem o obcích se u obcí provádějí činnosti podle principu a), tedy „Přezkoumání hospodaření obcí“. Výsledkem přezkoumání je „Zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření obce“.

Na základě těchto skutečností a s cílem sjednotit postup okresních úřadů a auditorů vydává Ministerstvo financí rozšířený metodický pokyn k provedení přezkoumání hospodaření obcí, který nahrazuje metodický návod čj. 124/69 792/1992 ze 7. prosince 1992 zveřejněný ve Zprávách Ministerstva financí pro finanční orgány okresních úřadů a obcí č. 1/1993.

I. Základní ustanovení

1. Cílem přezkoumání hospodaření obce je informovat obecní zastupitelstvo a jeho prostřednictvím občany obce o úrovni hospodaření s obecním majetkem, plnění rozpočtu a o finanční situaci obce.
2. Přezkoumání hospodaření obce spočívá v ověření:
 - údajů v roční účetní závěrce a v závěrečném účtu obce se skutečným stavem majetku, závazků, majetkových a finančních fondů, finanční situace a výsledkem hospodaření obce podle jejího schváleného rozpočtu, včetně její hospodářské činnosti
 - úplného a průkazného vedení účetnictví a jeho správnosti

- zda hospodaření obce odpovídá platným obecně závazným právním předpisům a schválenému rozpočtu obce včetně dodržení rozpočtových vztahů ke státnímu rozpočtu, k účetním jednotkám založeným nebo zřízeným obcí a k občanům obce.
3. Předmětem ověřování účetní závěrky jsou:
 - finanční výkaz (Fin RO 2 - 12 M)
 - rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací (Rozvaha Úč ROPO 3 - 02)
 - roční přehled aktiv a pasív obcí (Malé obce Úč 6 - 01)
 - výkaz zisku a ztráty za hospodářskou činnost (Výsledovka Úč ROPO 4 -02)
 4. Přezkoumání hospodaření obce provádí pověřený pracovník okresního úřadu nebo auditor **zejména** z hlediska zákona o obcích (č. 367/1990 Sb.), zákona o rozpočtových pravidlech republiky (č. 576/1990 Sb.), zákona o účetnictví (č. 563/1991Sb.), vyhlášky MF ČR o financování rozpočtových a příspěvkových organizací (č. 205/1991 Sb.), zákona o zadávání veřejných zakázek (č. 199/1994 Sb.) a z hlediska rozpočtu schváleného obecním zastupitelstvem.
 5. Ověřování lze provádět dílčím způsobem i v průběhu roku.
 6. Pověřený pracovník okresního úřadu nebo auditor zpracuje na základě svých zjištění Zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce, ve které uvede:
 - název obce
 - období, za které bylo přezkoumání provedeno
 - popis zjištěných skutečností
 - **závěr**
 - datum vyhotovení zprávy
 - vlastnoruční podpis (auditor i číslo dekretu, opravňujícího jej k auditorské činnosti)
 7. Zpráva o výsledcích přezkoumání obsahující **závěr bez výhrad** konstatuje, že hospodaření obce a údaje účetní závěrky a závěrečného účtu odpovídají požadavkům v bodě 2. Tohoto hodnocení se použije i v případě drobných nedostatků, které neovlivnily účetní závěrku a finanční výkazy.
 8. **Závěr s výhradou** obsahuje zpráva o výsledcích přezkoumání tehdy, jestliže byly zjištěny skutečnosti, které zásadním způsobem ovlivnily správnost účetnictví a tím i pravdivost účetní závěrky a sestavení finančního výkazu. A rovněž pokud byly zjištěny závady v časovém průběhu a plynulosti účetnictví ve vnitřním i vnějším styku.
 9. Jestliže při přezkoumání byly zjištěny skutečnosti, které znamenají porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 30 rozpočtových pravidel, obsahuje zpráva **závěr s vážnou výhradou**. Jde zejména o ty případy, kdy byly nesprávně použity prostředky státního rozpočtu, bylo zjištěno neoprávněné používání finančních prostředků obce, které vedlo k porušení zásad finančního hospodaření podle zákona o obcích.

II. Podrobnější vymezení okruhů pro přezkoumání hospodaření obce

1. Účetnictví a účetní výkazy
 - účetní doklady (formální náležitosti, návaznost na hlavní knihu, kontrola účtování)

- inventarizace majetku, materiálových zásob a závazků (zatřídění, vedení evidence, vazba na stavy vykázané v účetních výkazech, kontrola skutečnosti proti majetkovým účtům, evidence pohledávek a závazků)
- pokladna
- vydané a došlé faktury
- evidence a způsob vymáhání nedoplatků
- finanční investice a ceniny
 - termínované vklady
 - směnky
 - akcie (nákup, evidence, kontrola podle účtu majitele)
 - ceniny (evidence a správnost účtování)
- archivace účetních dokladů

2. Vnitřní kontroly

- činnost finanční a kontrolní komise
- vnitřní kontrolní systém u větších měst

3. Rozpočtové hospodaření

- plnění rozpočtu podle finančního výkazu, rozpočtové změny
- schvalování návrhu rozpočtu (zveřejnění, podmínky rozpočtového provizoria)
- nákup, prodej a pronájem nemovitého majetku
- přijaté a poskytnuté půjčky, úvěry, návratné finanční výpomoci a dary
- majetkové účasti na podnikání jiných osob
- výpočet ukazatele dluhové služby podle formuláře MF čj. 124/72 219/1998 *)
- poskytnuté záruky a zástavy
- čerpání účelových prostředků a jejich vypořádání
 - ze státního rozpočtu
 - z rozpočtu okresního úřadu
- hospodářská činnost
- účelové fondy
- vztahy ke zřízeným organizacím
- sdružování finančních prostředků

4. Veřejné zakázky

- počet, předmět, dodržení podmínek zákona č. 199/1994 Sb.

V Praze dne 29. prosince 1998

Ing. Rudolf P r o k o p v.r.
ředitel odboru financování územních rozpočtů

*) Formulář byl rozeslán zvláštním dopisem všem přednostům OkÚ a také všem ústředním orgánům státní správy.

10. Pokuty ukládané a vybírané okresními úřady s rozpočtovým určením pro státní rozpočet
 čj.: 114/78 935/1998 - ref. ing. Tláskalová

Pokyn Ministerstva průmyslu a obchodu č. 22/1996 k rozpočtovému určení pokut vyměřovaných živnostenskými úřady podle zákona č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, zákona č. 303/1993 Sb., o zrušení tabákového monopolu a zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, je správný. Účty s předčíslem 3754 - pokuty v řízení správním - živ. úř. - otevřené u České národní banky se souhlasem Ministerstvem financí jsou účty státního rozpočtu, i když mají kmenové číslo okresního nebo finančního úřadu, a proto peněžní prostředky na ně vložené jsou příjmem státního rozpočtu.

Rozdílnost kmenového čísla (matriky) spočívá v povinnosti dané zákonem příslušnému živnostenskému úřadu pokutu ukládat, vybírat a vymáhat, nebo resp. pouze ukládat a výběr a vymáhání provádí finanční úřad. Z toho důvodu nejsou výklad MPO č. 22/1996 a výklad MF uveřejněný ve Zprávách pro finanční orgány okresních úřadů a obcí v rozporu, výklad MPO je pouze podrobnější.

11. Upřesnění pojmu - výnos pokut, který je příjmem státního rozpočtu (v blokovém řízení)
č.j.: 114/70 253/1998 - ref. ing. Tláskalová

K výkladu pojmu uvedeného v zákoně č. 634/1992 Sb. - § 24 odst. 6 „Výnos pokut uložený podle odst. 1-3 je příjmem státního rozpočtu“ uvádíme:

Pokuty podle zákona o ochraně spotřebitele jsou ukládány v souladu se zákonem o přestupcích. V § 84 tohoto zákona je stanoveno, že pokuty v blokovém řízení jsou oprávněny ukládat a vybírat správní orgány, v jejichž působnosti je projednávání přestupků, a osoby jimi pověřené a dále orgány určené tímto nebo jiným zákonem. V § 85 je pak jednoznačně stanoveno, že orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení odebírají pokutové bloky od příslušného finančního úřadu, plyne-li výnos z pokut do příslušného státního rozpočtu, a od příslušného okresního úřadu, plyne-li výnos z pokut do jeho rozpočtu nebo rozpočtu obce.

Výnos z pokut vybíraných v blokovém řízení, které jsou příjmem státního rozpočtu, je soustředěn na účet všeobecné pokladní správy místně příslušného finančního úřadu s předčíslem 3754.

To, že v daném případě byly použity bloky okresního úřadu, nebyl tedy správný postup. K ukládání pokut, jejichž výnos je podle zákona č. 634/1992 Sb. příjmem státního rozpočtu, je nutno odebírat bloky od finančního úřadu. Podrobnosti stanoví Pokyn č. D-95 Ministerstva financí o evidenci pokutových bloků, vyúčtování pokutových bloků a vyúčtování peněz za pokutové bloky vydané v blokových řízeních - č.j. 252/54 369/94 uveřejněný ve Finančním zpravodaji č. 10/1994.

Jako řešení vzniklé situace vidíme to, abyste při vyúčtování bloků upozornili okresní úřad na skutečnost, že výnosy z Vámi vybraných pokut jsou příjmem státního rozpočtu a požádali jej, aby výjimečně zajistil převod těchto finančních prostředků na účet státního rozpočtu s PBÚ 33750 s názvem „Pokuty v řízení správním - OkÚ s matrikou OkÚ. Pro další ukládání pokut podle zákona č. 634/1992 Sb. je nutno odebírat bloky od místně příslušného finančního úřadu.

12. Poskytování půjček obcím z rozpočtu OkÚ

čj.: 124/7 868/1999 - ref. ing. R. Kotrba

Ustanovení § 28 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozpočtová pravidla republiky, jednoznačně stanoví, že finanční hospodaření okresního úřadu se řídí jeho rozpočtem. Jaké výdaje je možné hradit z rozpočtu okresního úřadu taxativně stanoví ustanovení § 28 odst. 5 téhož zákona.

Z citovaných ustanovení rozpočtových pravidel republiky jednoznačně vyplývá, že okresní úřad může ze svého rozpočtu hradit výdaje na svoji činnost, výdaje a příspěvky jím řízených rozpočtových a příspěvkových organizací, splátky přijatých úvěrů půjček a úroky z nich, splátky přijatých návratných finančních výpomocí a příspěvky na společnou činnost na základě sdružení. Rozsah činnosti okresních úřadů vymezuje zákon ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 7 zákona ČNR č. 425/1990 Sb., v platném znění, se okresní úřady ve své činnosti řídí zákony a ostatními právními předpisy a v jejich mezích usneseními vlády a směrnicemi ústředních orgánů státní správy. Ze žádného obecně závazného právního předpisu a tudíž ani ze žádné směrnice Ministerstva financí nevyplývá pro okresní úřady oprávnění poskytovat úvěry, půjčky nebo návratné finanční výpomoci obcím, což je specifický institut státního rozpočtu (§ 5 rozpočtových pravidel republiky).

Pokud by tedy okresní úřad poskytl obci návratnou finanční výpomoc nebo půjčku, překročil by rámec svých oprávnění a dopustil se porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 30 odst. 2 rozpočtových pravidel republiky.

13. Metodika financování místních rozpočtů v roce 1999

čj.: 121/92 780/1998 - ref. J. Pejchalová

Zveřejňujeme Metodiku financování místních rozpočtů v roce 1999:

Metodika financování místních rozpočtů v roce 1999

Základními principy a prioritami rozpočtové politiky vlády v roce 1999 je

- **nastartování ekonomického růstu**
do rozpočtové politiky vlády na rok 1999 jsou zapracovány výrazné prorůstové impulsy. Jde o programy a projekty, které nesou nejvyšší multiplikační efekty pro růst HDP. Těmito programy je podpořen rozvoj infrastruktury t.j. především investice do oblastí dopravy a bydlení. Stejně tak se považuje za prioritu podpora exportu a vytváření příznivých podmínek pro příliv zahraničního kapitálu;
- **podpora vzdělávání jako dlouhodobé investice**
- **splnění závazků státu v sociální oblasti (např. valorizace důchodů, zvýšení dávek odvislých od valorizace životního minima)**
v zájmu zastavení trendu nárůstu počtu nezaměstnaných se počítá také s výrazně vyšší přímou podporou tzv. aktivní politiky zaměstnanosti;
- **splnění závazků vyplývajících z mezinárodní integrace ČR**
- **vyšší motivace pracovníků veřejného sektoru**
ale i hospodárnost v činnosti veřejné správy (posílení mzdových prostředků RO, PO, na druhé straně nutnost vyžadovat přísné dodržování rozpočtové kázně);
- **podpora fungování místní správy a samosprávy**
navržený objem státních dotací i odhad daňových výnosů pro rok 1999 zajišťuje obcím a okresním úřadům dobrou výchozí základnu pro jejich činnost.

Rozpočet územních orgánů vychází z očekávaného vývoje hospodaření územních orgánů v roce 1998, z predikce makroekonomických veličin a respektuje cíle rozpočtové politiky vlády. Je konstruován jako schodkový, kdy se předpokládá, že celkové rozpočtové příjmy dosáhnou částky 163,3 mld. Kč a celkové výdaje částky 165,7 mld. Kč, schodek pak dosáhne částky 2,4 mld. Kč.

Základním zdrojem pro financování veřejných statků na místní úrovni jsou daňové příjmy. V rámci vlastních příjmů představují daňové příjmy výraznou veličinu - podíl těchto příjmů činí cca 72 % na celkových vlastních příjmech.

V souladu s rozpočtovými pravidly **bude i v roce 1999 tvořit příjmovou základnu místních rozpočtů**

- **daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (sdílená daň státního rozpočtu a místních rozpočtů). Podíl místních rozpočtů na celostátním výnosu této daně bude činit cca 64 % a zbývajících 36 % bude příjmem státního rozpočtu**
Alokace daně ze závislé činnosti v daném okrese mezi jednotlivé příjemce, tedy obce, příslušný okresní úřad a státní rozpočet bude následující:

Z celookresního výnosu daně připadne

- * 30 % okresnímu úřadu
- * 20 % všem obcím v okrese, každé obci pak částka odvozená z poměru počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel okrese
- * 10 % obcím, které mají na svém území umístěnu plátcovu pokladnu nebo zde plátce sídlí či zde má trvalé bydliště
- * 40 % státnímu rozpočtu
- * Příjmem rozpočtů hl. města Prahy a měst Brna, Ostravy a Plzně zůstává 70 % výnosu daně ze závislé činnosti generované na jejich území, 30 % bude příjmem státního rozpočtu;

- **další ze sdílených daní státního rozpočtu a místních rozpočtů bude daň z příjmů právnických osob (20 % celostátního výnosu této daně bude příjmem obcí, 80 % příjmem státního rozpočtu)**

Obcím, vč. magistrátních měst připadne 20 % z celostátního výnosu této daně, každé z nich pak částka odpovídající poměru počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel státu.

Příjmem obcí bude rovněž výnos daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je obec;

- **výlučným příjmem obcí je i nadále výnos daně z příjmů z podnikání fyzických osob, které mají na území obce trvalé bydliště a daň z nemovitostí umístěných na katastru obce**
- **dalšími zdroji místních rozpočtů jsou správní a místní poplatky, nedaňové a kapitálové příjmy**
- **nedílnou a významnou součástí zdrojové základny okresních úřadů a obcí jsou rovněž dotace ze státního rozpočtu a státních fondů.**

Místní rozpočty na rok 1999 respektují stanovený **objem dotací** ve výši **35,5 mld. Kč**. V celkové sumě dotací jsou zahrnuty dotace poskytované územním orgánům ze tří zdrojů. Těmito zdroji jsou:

- 1) dotace z kapitoly všeobecné pokladní správy státního rozpočtu (**25,5 mld Kč**)
- 2) dotace z kapitol orgánů státní správy (**8,7 mld Kč**)
- 3) dotace ze Státního fondu životního prostředí (**1,3 mld Kč**)

Dotace zahrnuté v kapitole VPS jsou členěny do dvou základních bloků:

První blok zahrnuje finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům okresních úřadů.

- **dotace na sociální dávky** **6 920,0 mil. Kč**

Sociální dávky mají charakter mandatorních výdajů státního rozpočtu. Dotace jsou určeny na dávky pro občany tělesně a zdravotně postižené a pro občany sociálně potřebné. Dávky jsou občanům vypláceny podle příslušných zákonných norem.

Znovu důrazně připomínáme požadavek na dodržení rozpočtové skladby při účtování o dávkách sociální péče. Znamená to, že vyplacené dávky musí být vykazovány pouze na

výdajové položce 5410 - Sociální dávky a pouze na § 4179, § 4180, § 4199. Ve smyslu výkladu k rozpočtové skladbě je tato vazba jednoznačná a platí i opačně, tedy že na jmenovaných paragrafech rozpočtové skladby musí být vykazovány pouze dávky a nic jiného, tedy ani výdaje s dávkami úzce související, např. výdaje spojů. Pro zachycení vrácených prostředků za nesprávně vyplacené dávky je na těchto paragrafech přípustná příjmová položka 2229 - Přijaté vratky transferů j.n.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

- **dotace na ústavy sociální péče** **1 047,6 mil. Kč**

Dotace (příspěvek) je určena na financování provozních výdajů ústavů sociální péče, jejichž zřizovateli jsou obce nebo okresní úřady. Výše příspěvku je diferencována podle charakteru pobytu. Na pobyty celoroční a týdenní je stanoven příspěvek ve výši 63 000,- Kč na jedno místo, na denní pobyty 33 900,- Kč na jedno místo.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z ročního výkazu Soc (MPSV) V 1 - 01 o zařízeních sociální péče (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje **využití kapacity zařízení**. Při posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena tak jako v roce 1998 na 95 %, kdy je využití posuzováno jako 100%.

- **dotace na domovy důchodců** **1 721,3 mil. Kč**

Jedná se o příspěvek na výdaje domovů důchodců, jejichž zřizovateli jsou okresní úřady nebo obce. Příspěvek je navrhován ve výši 50 500,- Kč na jedno místo.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z ročního výkazu Soc (MPSV) V 1 - 01 o zařízeních sociální péče (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje **využití kapacity zařízení**. Při posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena tak jako v roce 1998 na 92 %, kdy je využití posuzováno jako 100%.

- **dotace na školství** **1 696,6 mil. Kč**

Jedná se o příspěvek na provozní výdaje základních a mateřských škol, jejichž zřizovatelem je obec. Dotace na jednoho žáka základní školy a na jedno dítě v mateřské škole se po dvou letech zvyšuje o 10 %, tj. z částky 1 110,- Kč na 1 221,- Kč.

Dotace je propočtena na základě údajů, které má Ministerstvo financí k dispozici v době zpracování státního rozpočtu jako poslední platné statistické zjištění. Jde o výkazy o počtech dětí resp. žáků v mateřské škole a základní škole za školní rok 1997/1998. Finanční zúčtování bude provedeno s použitím údajů o počtech dětí/žáků z výkazů za školní rok 1998/1999.

- **dotace na dopravní obslužnost** **1 114,1 mil. Kč**

Předpokládá se meziroční nárůst o 10 %. Dotace je určena na částečnou úhradu prokazatelné ztráty pravidelné autobusové dopravy vyplývající ze smlouvy o závazku veřejné služby dle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, uzavřené mezi dopravním úřadem (okresním úřadem, magistrátem) a dopravcem. Dotace je určena na zabezpečení základní dopravní obslužnosti území, tj. dopravy do škol, do úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a do zaměstnání, včetně dopravy zpět. Tato dotace není určena na úhradu provozní ztráty městské hromadné dopravy (tj. veřejné dopravy provozované k uspokojování přepravních potřeb města). V odůvodněných případech lze dotaci čerpat i na úhradu ztráty linek městské autobusové dopravy, která vzniká ze zajišťování závazku veřejné služby mimo území města, k jehož obsluze je zřízena. O čerpání dotace v tomto případě rozhodují dopravní úřady, na jejichž území je tato doprava provozována.

Kritérium pro rozdělení dotace na dopravní obslužnost stanovilo Ministerstvo dopravy a spojů. Jedná se o vícekritériální ukazatel zohledňující geografické postavení okresu a provozní ztrátu dopravců.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Okresním úřadům nebudou při finančním vypořádání poskytnuty dodatečné prostředky ze státního rozpočtu na dorovnání této dotace do skutečné výše neinvestičních výdajů na dopravní obslužnost;

- **dotace na vybraná zdravotnická zařízení** **128,9 mil. Kč**

Dotace je určena pouze na vybraná dětská zdravotnická zařízení (kojenecké ústavy, dětské domovy), která nejsou příjmově napojena na soustavu zdravotních pojišťoven a jejichž zřizovatelem je obec nebo okresní úřad. Příspěvek na 1 místo ve zdravotnických zařízeních představuje částku 63 000,- Kč.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o činnosti ZZ (obor): kojenecké ústavy a dětské domovy A (MZ) 1 - 01 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje **skutečnou kapacitu zařízení**. Skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetrovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, t.j. počet míst x 365 (366) - počet dnů vyřazení míst z provozu. Provozuschopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do ošetřování.

- **dotace - příspěvek na výkon státní správy v působnosti obcí** **2 477,3 mil. Kč**

Jedná se o dotaci ze státního rozpočtu na částečnou úhradu osobních a věcných výdajů spojených s výkonem státní správy jednotlivými obcemi v každém okrese, která se zvýšila o 10 %.

P o s t u p**pro stanovení výše příspěvku na osobní a věcné výdaje spojené s výkonem státní správy****Příspěvek na výkon státní správy**

Výše příspěvku na výkon státní správy pro každou obec v okrese se stanoví násobkem pevné sazby příspěvku na každých 100 obyvatel trvale bydlících na území, v němž obecní úřad vykonává státní správu, a jedné setiny celkového počtu obyvatel území.

Sazby příspěvku na výkon státní správy ze státního rozpočtu stanovené v závislosti na rozsahu svěřené nebo přenesené působnosti k výkonu státní správy činí:

Působnost	Sazba v Kč na 100 obyvatel ¹⁾
obce	1 210,- Kč
obce s působností matričního úřadu	2 420,- Kč
obce s působností stavebního úřadu	7 205,- Kč
obce s pověřeným obecním úřadem ²⁾	11 550,- Kč
obce s působností okresního úřadu ³⁾	8 305,- Kč

¹⁾ Sazby příspěvku se podle rozsahu působnosti obce sčítají

²⁾ § 60 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 302/1992 Sb.

³⁾ § 5b zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění zákona č. 254/1994 Sb.

- dotace na hasičské záchranné sbory včetně JPO**

3 121,0 mil. Kč

Dotace je určena na úhradu neinvestičních výdajů Hasičských záchranných sborů okresů, měst Brna, Plzně, Ostravy a hl. města Prahy a částečnou úhradu neinvestičních výdajů jednotek požární ochrany sborů dobrovolných hasičů obcí (dále jen „JPO“) kategorie JPO II a JPO III. Ve srovnání s rokem 1998 dochází k absolutnímu zvýšení o 303,0 mil. Kč, tj. meziroční nárůst o 10,8 %, které by mělo kompenzovat vliv úprav platových tarifů, jejichž účinnost se předpokládá od 1. 1. 1999.

- územní vyrovnávací dotace**

2 750,2 mil. Kč

Dotace je určena ke zmírnění nerovnoměrného rozložení inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v jednotlivých územních celcích. Územní vyrovnávací dotace je alokována do těch okresů, u nichž výnos uvedené daně nedosáhne republikového průměru na jednoho obyvatele, tj. částky 3 112,90 Kč v roce 1999. Pro propočet republikového průměru jsou vyloučena magistrátní města (hl. město Praha, města Plzeň, Brno a Ostrava). Pro výpočet územní vyrovnávací dotace je brána ta část inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, která poplyne do rozpočtů územních orgánů. Tato dotace je jedinou neúčelovou dotací stanovenou ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům okresních úřadů. O rozdělení územní vyrovnávací dotace v příslušném okrese rozhodne na základě předloženého návrhu přednosty okresního úřadu okresní shromáždění.

Soubor výše uvedených dotací představuje částku **21,0 mld. Kč**, z níž více jak polovinou bude posílena příjmová základna obcí.

Dalším blokem dotací zahrnutých v kapitole VPS státního rozpočtu jsou dotace investičního i neinvestičního charakteru, které jsou příslušným okresním úřadům a obcím uvolňovány v průběhu roku. Jde o následující druhy dotací v objemu **4,5 mld. Kč**:

- **příspěvek pro okresní úřady na činnost státní správy** **120,0 mil. Kč**

Tento příspěvek je určen pro vybrané okresní úřady, které nedosahují průměrné daňové výtěžnosti na jednoho obyvatele a které mají výrazně vyšší než průměrnou kapacitu na tisíc obyvatel v ústavech sociální péče, domovech důchodců a ve vybraných zdravotnických zařízeních. Předpokládá se, že dotace by byla poskytnuta maximálně 12 až 15 okresním úřadům.

Určitá část této dotace by dále měla řešit dopady výrazných přesunů sídel plátcových pokladen mezi okresy v průběhu roku.

Uvedená dotace by byla vybraným okresním úřadům uvolněna až ve druhém pololetí 1999, a to na základě provedené analýzy celkového vývoje hospodaření dotčených okresních úřadů.

- **dotace na pozemkové úpravy** **847,0 mil. Kč**

Dotace je určena na úhradu nezbytných nákladů souvisejících s oceněním věcí, identifikací parcel a vymezením pozemků, které podléhají restituci.

- **dotace na správní výdaje spojené s výplatou dávek státní sociální podpory** **240,0 mil. Kč**

Dotace je určena na financování systému vyplácení dávek státní sociální podpory pověřenými územními orgány, a to pouze na výplatu poštovního a poukázecného související s touto agendou.

- **dotace na komplexní součinnostní program prevence kriminality a prevence drogových závislostí na místní úrovni** **110,0 mil. Kč**

Dotace je určena na realizaci projektů prevence kriminality a prevence drogových závislostí. Objem je navržen na úrovni roku 1998.

- **prostředky na realizaci novely zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně** **50,0 mil. Kč**

Dotace je určena na odchodné a náhradu za ztrátu na platu pro pracovníky Hasičského záchranného sboru.

- **rezerva na posílení dopravní obslužnosti** **100,0 mil. Kč**

Prostředky budou uvolněny v průběhu I. pololetí 1999 podle kritérií, která jsou

v současné době zpracovávána.

- **systémové dotace na rozvoj povrchové městské hromadné dopravy**

16,8 mil. Kč

Usnesení vlády č. 499/1997 schválilo program systémové státní podpory rozvoje povrchové městské dopravy. Z objemu investičních dotací na rok 1999 na obnovu vozidel a výstavbu a technickou obnovu staveb městské hromadné dopravy rozpočtovaného v celkové částce 418,2 mil. Kč je pro obce určeno 16,8 mil. Kč a zbývající objem je určen pro podnikatelské subjekty.

- **dotace na protiradonová opatření**

70,1 mil. Kč

Je vyčleněna na odstraňování radonu v bytových objektech a objektech školských a předškolních zařízení a veřejných vodovodů (usnesení vlády č. 709/1993).

- **dotace na dostavbu divadla Šumperk**

13,0 mil. Kč

- **dotace na rekonstrukci divadla Slaný**

5,0 mil. Kč

- **dotace na obnovu nemovitých kulturních památek (celková obnova historického jádra města Holešova)**

25,0 mil. Kč

- **dotace na výstavbu víceúčelového sportovního zařízení Bublava**

17,0 mil. Kč

- **dotace na rekonstrukci Národního divadla moravskoslezského, budovy Ant. Dvořáka v Ostravě**

30,0 mil. Kč

- **individuální investiční dotace**

2 901,6 mil. Kč

Individuální investiční dotace z kapitoly VPS okresním úřadům a obcím jsou v roce 1999 směřovány rozhodující měrou do oblasti zdravotnictví a školství. Naopak dochází k omezení dotací v oblasti výstavby kolektorů. Po dokončení dvou staveb kolektorů v Brně v roce 1998 je v letošním roce v dotacích pouze jedna rozestavěná stavba - Kolektor centrum IA Praha. V budoucnosti se předpokládá další postupný útlum dotací na tyto investice.

Objem individuálních dotací vychází z potřeby zajistit v maximální míře dokončování staveb, které vykazují značný skluz v realizaci vlivem výrazného omezení výdajů státního rozpočtu v letech 1997 i 1998 s cílem zabránit dalšímu nárůstu nákladů staveb při zpomalení tempa výstavby nebo přerušování prací, včetně nákladů sankční povahy z titulu nedodržení smluvních vztahů mezi investorem a zhotovitelem zakázky. Proto jsou dotace soustředěny výrazně na akce rozestavěné v minulých letech a především na akce, které již měly být dokončeny.

V roce 1999 by mělo být dokončeno 9 investičních akcí okresních zdravotnických zařízení a 32 akcí základního školství. Z celkového objemu prostředků na individuální investiční dotace ve výši 2,9 mld. Kč je na výstavbu a technickou obnovu zdravotnických zařízení v působnosti okresních úřadů a obcí vyčleněno 1,7 mld. Kč, na výstavbu a technickou obnovu školských zařízení v působnosti obcí 1,1 mld. Kč a na výstavbu a technickou obnovu staveb komunálního hospodářství 0,1 mld. Kč.

Dalšími dotacemi, které poplynou především do pokladen obecních samospráv a podstatně posílí jejich zdrojovou základnu jsou dotace poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Prostřednictvím těchto dotací se realizují významné programy, které nemalou měrou přispívají k rozvoji municipální infrastruktury. Jedná se především o rozsáhlý program politiky bydlení (program výstavby nájemních bytů a technické infrastruktury, výstavba domů s pečovatelskou službou, podpory oprav bytového fondu, atd.), program výstavby a technické obnovy vodovodů a úpraven vod, kanalizací a ČOV, program na výstavbu a technickou obnovu silniční sítě statutárních měst, program náhrady restituovaných objektů sociální péče, program obnovy venkova atd.

Suma těchto dotací představuje částku **8,7 mld. Kč**. Z této částky je podstatná část vyčleněna na investiční dotace, které tvoří téměř 91 % celkového objemu, tj. 7,9 mld. Kč a zbývajících 0,8 mld. Kč je určena na financování neinvestičních výdajů (programů).

Dotace ze Státního fondu životního prostředí

Dalším zdrojem příjmové základny obcí jsou dotace ze Státního fondu životního prostředí. Dotace jsou poskytovány na stavby související s ochranou životního prostředí, jedná se tedy především o výstavbu čistíren odpadních vod, kanalizací, vodovodů a o plynofikaci obcí. Navrhovaný objem ve výši **1,3 mld. Kč** se meziročně zvyšuje o 18,2 %.

14. Postup při rozpisu neinvestičních dotací schválených v rámci finančního vztahu státního rozpočtu na rok 1999

ref. ing. R. Kotrba

Postup při rozpisu neinvestičních dotací schválených v rámci finančního vztahu státního rozpočtu na rok 1999 k rozpočtům obcí v úhrnu za okres a k rozpočtům okresních úřadů bude následující:

Rozpis neinvestičních dotací schválených v rámci finančního vztahu státního rozpočtu na rok 1999 k rozpočtům obcí v úhrnu za okres a k rozpočtům okresních úřadů s výjimkou neinvestiční účelové dotace pro jednotky Sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí a územní vyrovnávací dotace provedou okresní úřady v souladu s ustanovením § 28 odst. 6 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 18b odst. 1 písm. a) zákona č. 425/1990 Sb..

Finanční prostředky na tyto dotace obcím uvolní okresní úřady podle schváleného rozpočtu okresního úřadu na rok 1999 (§ 18b odst. 1 písm. b) zákona č. 425/1990 Sb.) jednotlivým obcím neprodleně po jejich obdržení od Ministerstva financí.

Tyto průběžné finanční operace zaúčtují okresní úřady plusem a mínusem na příjmové položce 4112 - Neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu.

Při rozpisu neinvestiční účelové dotace pro jednotky Sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí bude postup následující:

V součinnosti s okresním požárním radou bude dotace pro obce okresu rozepsána na výdaje, spojené s udržení akceschopnosti jednotek podle článku II/2b citovaných zásad (v souladu se Zásadami použití neinvestiční dotace v požární ochraně na výdaje sborů dobrovolných hasičů obcí, které pod č.j. PO-2759/II-98 vydalo MV ČR dne 22. prosince 1998 a v souladu s rozpisem neinvestiční dotace, který obdrželi okresní požární radové dopisem MV ČR č.j. PO-2236/II-98 ze dne 8. ledna 1999).

V souladu s ustanovením § 28 odst. 10 rozpočtových pravidel republiky vytvoří okresní úřad ve svém rozpočtu na rok 1999 rezervu ve výši zůstatku nerozepsané neinvestiční účelové dotace

- na výdaje spojené s odbornou přípravou velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů a preventistů požární ochrany obcí k dosažení odborné způsobilosti (podle článku II/3 cit.zásad). Přidělení dotace obcím je podmíněno účastí uvedeného člena na organizované odborné přípravě;
- na zabezpečení výdajů za uskutečněný zásah jednotky sboru dobrovolných hasičů obce na výzvu okresního operačního střediska mimo jejich územní obvod (podle článku II/1 cit. zásad);
- na výdaje spojené s udržení akceschopnosti jednotek kategorie JPO II a JPO III (podle článku II/2a cit. zásad).

Pokud nebudou realizovány výdaje podle článku II/3 a II/1 cit. zásad, rozpuští okresní úřady tuto rezervu v průběhu roku na výdaje podle článku II/2a citovaných zásad, t.j. na udržení akceschopnosti jednotek (na věcné vybavení, které zůstává majetkem obce).

Okresní úřad zaúčtuje obdrženou dotaci na položku 4112 - Neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu. Vytvořená rezerva se zařadí na položku 5901 - Nespecifikované rezervy. Rozpouštění rezervy v průběhu roku se zaúčtuje mínusem na položce 5901 a zároveň mínusem na položce 4112.

Při rozpisu územní vyrovnávací dotace bude postup následující:

Podle platné úpravy pravidel hospodaření s prostředky státního rozpočtu je územní vyrovnávací dotace v plné výši obsažena ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům příslušných okresních úřadů (příloha č. 6 k zákonu o státním rozpočtu na rok 1999), t.j. jako dotace ze státního rozpočtu republiky podle § 28 odst. 4 písm. g) zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

Územní vyrovnávací dotace bude v rozpočtu dotčeného okresního úřadu zaúčtována na příjmovou položku 4112 - Neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu.

Podle ustanovení § 18b odst. 1 písm. a) zákona České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů, je rozdělení objemu této dotace na návrh

přednosta okresního úřadu mezi okresní úřad a jednotlivé obce okresu v kompetenci okresního shromáždění. Okresní úřady následně ve smyslu ustanovení § 28 odst. 6 (druhá věta) rozpočtových pravidel republiky zapracují do rozpočtu okresního úřadu na rok 1999 výdajovou položku 5321 - Neinvestiční transfery obcím, kde bude zúčtován i okresním shromážděním odsouhlasený objem územně vyrovnávací dotace pro obce a ze které budou prostředky jednotlivým obcím uvolňovány neprodleně po jejich obdržení od Ministerstva financí. Obce tyto prostředky zařadí na položku 4122 - Neinvestiční přijaté dotace od regionálních orgánů.

V případě **neschválení rozpočtu okresního úřadu na rok 1999** se dotace obcím uvolní podle návrhu přednosta okresního úřadu na jejich rozdělení, který předloží okresnímu shromáždění ke schválení samostatně podle ustanovení § 18b odst. 1 písm. a) zákona č. 425/1990 Sb.

Vyúčtování těchto účelových dotací poskytnutých obcím na území okresu bude podle § 29 odst. 2 rozpočtových pravidel republiky součástí závěrečného účtu okresního úřadu ve vztahu ke státnímu rozpočtu republiky za rok 1999.

15. Rozpis dotace ze státního rozpočtu na rok 1999 určené na financování žáků (dětí) základních a mateřských škol

čj.: 121/12 306/1999 - ref. K. Svoboda

Pokud jde o způsob rozpisu dotace ze státního rozpočtu na rok 1999 určené na financování žáků (dětí) základních a mateřských škol, požadujeme u okresních úřadů zabezpečení následujícího postupu :

- a) na jednotlivé obce zabezpečí rozpis této dotace podle počtu žáků (dětí) těchto škol a školských zařízení, který je vykázan statisticky v zahajovacích výkazech o počtech žáků (dětí) k 30. 9. 1998;
- b) protože ve státním rozpočtu byl propočet dotace stanoven na počty žáků (dětí) podle zahajovacích výkazů o počtech žáků (dětí) k 30. 9. 1997 (v etapě zpracování státního rozpočtu nejsou známy aktualizované počty) , zůstane u okresního úřadu při rozpisu této částky suma odpovídající rozdílu mezi počtem uvedeným ve státním rozpočtu a částkou rozepsanou na obce podle bodu ad a). Tento rozdíl bude v podkladech pro okresní shromáždění uveden samostatně s tím, že o tuto částku bude následně rozpočtovým opatřením Ministerstva financí upraven finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí okresu na rok 1999. Výši této částky sdělí okresní úřad Ministerstvu financí nejpozději do 15 dnů po schválení rozpisu rozpočtu okresním shromážděním;
- c) obdobně budou postupovat Magistrátní úřady hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně s tím, že svému městskému zastupitelstvu sdělí rozdíl mezi rozpočtovaným objemem uvedeným ve státním rozpočtu a nárokovou částkou a sdělí jej Ministerstvu financí v termínu podle bodu ad b).

16. Vrácení sražené daně z příjmů podle § 36 odst. 6 zákona o daních z příjmů
č.j.: 155/77 487/1998 - ref. ing. Lešenarová

K uplatňování ustanovení § 36 odst. 6 písm. a) zákona o daních z příjmů ve znění platném pro rok 1998 sdělujeme, že změna ve zdaňování některých druhů příjmů a z ní vyplývající postup se vztahuje na všechny daňové subjekty, tedy i okresní úřady, obce, rozpočtové a příspěvkové organizace.

Od zdaňovacího období roku 1998 se pro některé úrokové příjmy podléhající dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby stanoví, že tato sražená daň se ještě nepovažuje za konečné splnění daňové povinnosti a započte se na celkovou daňovou povinnost.

Vymezené úrokové příjmy se v hrubé přiznané výši zahrnují do základu daně z příjmů s obecnou sazbou daně (pro rok 1998 ve výši 35 %) pro výpočet celkové daňové povinnosti. Okresní úřady, obce, rozpočtové i příspěvkové organizace přitom mají právo snížit základ daně v souladu s § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů. Současně ve smyslu § 38m zákona o daních z příjmů platí pro tyto subjekty, že mají povinnost podat daňové přiznání i v případě, kdy mají ze zdanitelných příjmů pouze např. úrok z termínovaných vkladů. Pro účely stanovení záloh na daň z příjmů se do poslední známé daňové povinnosti poplatníků částka sražené daně z vymezených úrokových příjmů nezahrnuje.

Je-li zjištěná celková daňová povinnost vyšší než částka daně sražená zvláštní sazbou z vymezených úrokových příjmů (doložená výpisy z bankovního účtu), potom se tato sražená daň započte podle § 36 odst. 6 zákona o daních z příjmů na celkovou daňovou povinnost. Nevznikne-li poplatníkům daňová povinnost nebo vykážou ztrátu nebo je celková daňová povinnost nižší než sražená daň z vymezených úrokových příjmů, tudíž nemohou uplatnit zápočet této sražené daně nebo její části na celkovou daňovou povinnost, posuzuje se u všech poplatníků bez rozdílu tato sražená daň nebo její část ve smyslu § 64 zákona o správě daní a poplatků a na základě podané žádosti může být v rámci daňového přeplatku příslušným finančním úřadem vrácena.

Pro obce jako poplatníky daně z příjmů právnických osob výše popsany postup znamená, že vznikne-li jim daňová povinnost, mohou si započíst sraženou daň z vymezených úrokových příjmů na celkovou daňovou povinnost. Stále se však jedná o částku daně sražené zvláštní sazbou podle § 36 zákona o daních z příjmů, která obcím jako příjem rozpočtu v rámci výnosu ve výši jejich daňové povinnosti podle ustanovení § 23 odst. 1 písm. h) zákona o rozpočtových pravidlech nenáleží. Srážková daň se obcím vrátí pouze ve formě daňového přeplatku podle daňových zákonů v případě výše popsaném, kdy sraženou daň z vymezených úrokových příjmů nelze započíst na celkovou daňovou povinnost.
